

Věková hranice trestní odpovědnosti a kriminalita mládeže

Vážená paní, vážený pane,

obracíme se na Vás jako na odborníka zabývajícího se trestním právem, a to v souvislosti s řešením projektu specifického výzkumu „Věková hranice trestní odpovědnosti a kriminalita mládeže“, který je v období 1/2010 - 12/2010 prováděn týmem katedry trestního práva Právnické fakulty Masarykovy univerzity v Brně. Cílem tohoto výzkumu je vyhodnotit současnou právní úpravu a praxi týkající se zacházení s delikventní mládeží a vytvořit doporučení de lege ferenda ke zlepšení situace v této oblasti. Získání Vašich názorů a zkušeností považujeme za důležité a přínosné, neboť jedině tak lze reflektovat potřeby a požadavky právníků, kteří s touto stále aktuální problematikou přicházejí do přímého kontaktu. To je důvod, proč se na Vás obracíme a žádáme o zodpovězení následujících otázek. Písemnou formu dotazníku jsme zvolili proto, že umožňuje v klidu počítat položené otázky a důkladně promyslet jejich odpovědi. U každé otázky prosím zvolte odpověď, která nejvíce odpovídá Vašemu vlastnímu stanovisku. U otázek, které se Vás nebudou týkat, nebo nebude-li Vám žádná z variant odpovědí vyhovovat, nechte otázku bez odpovědi.

1. Jakou právní profesí v současnosti vykonáváte?

- a) advokát
- b) státní zástupce

2. Jaké je délka Vaší právní praxe od absolvování studia na právní fakultě?

3. Seřad'te sedm uvedených faktorů ovlivňujících kriminalitu mládeže, a to podle toho, jakou mají v tomto směru, dle Vašeho názoru, relevanci. Využijte číselnou řadu 1 až 7.

- a) vrozené osobnostní dispozice
- b) rodina a rodinné prostředí
- c) škola a školní prostředí
- d) vrstevnické skupiny
- e) trávení volného času
- f) alkohol a drogy
- g) televize, počítačové hry a internet

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7.

4. Domníváte se, že by zákonodárce měl přistoupit ke kriminalizaci i dalších sociálně patologických jevů mládeže? Pokud souhlasíte, uveďte, o jaké sociálně patologické jevy se jedná:

ano

ne

5. Jaký je Váš názor na stanovení dolní věkové hranice trestní odpovědnosti?

- a) ponechat dolní věkovou hranici na 15 let
- b) snížit dolní věkovou hranici pod 15 let
- c) snížit dolní věkovou hranici pod 15 let u vybraných trestných činů
- d) zvýšit dolní věkovou hranici nad 15 let
- e) zvýšit dolní věkovou hranici nad 15 let u vybraných trestných činů

Pokud jste odpověděli b) nebo d), uveďte, jakou konkrétní dolní věkovou hranici trestní odpovědnosti navrhuje:

Pokud jste odpověděli c) nebo e), uveďte, jakou konkrétní dolní věkovou hranici trestní odpovědnosti navrhuje a jakých konkrétních (druhů) trestných činů by se měla týkat:

6. Bez ohledu na platnou právní úpravu určete koncept trestní odpovědnosti, který byste uplatňovali u mladistvých pachatelů:

- a) absolutní trestní odpovědnost
- b) relativní trestní odpovědnost
- c) absolutní i relativní trestní odpovědnost

Pokud jste odpověděli c), uveďte, u jakých konkrétních (druhů) trestných činů byste zvolili absolutní trestní odpovědnost a naopak u jakých konkrétních (druhů) trestných činů byste zvolili relativní trestní odpovědnost:

absolutní trestní odpovědnost

relativní trestní odpovědnost

7. Domníváte se, že v trestním právu má být zakotveno a prosazováno specifické zacházení s tzv. mladými dospělými pachateli?

- a) ano
- b) ne

Pokud jste odpověděli a), uveďte, v čem by toto specifické zacházení mělo spočívat a jak byste tuto kategorii pachatelů věkově ohraničili:

8. Jak celkově hodnotíte přijetí a prosazování zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže?

- a) velmi pozitivně
- b) spíše pozitivně
- c) neutrálně
- d) spíše negativně
- e) velmi negativně

S jakým největším problémem se potýkáte při výkonu právní praxe?

9. Ohodnořte rozsah a povahu opatření, která lze na základě zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže, uložit mladistvému, který se dopustil trestného činu (provinění). Využijte hodnotovou škálu 1 až 5, přičemž stupeň 1 znamená nejnižší bodovou hodnotu a stupeň 5 představuje nevyšší bodovou hodnotu.

výchovná opatření

(dohled probačního úředníka, probační program, výchovné povinnosti, výchovné omezení, napomenutí s výstrahou)

1 2 3 4 5

Jakou zákonnou změnu byste doporučovali přijmout?

trestní opatření

(obecně prospěšné práce, zákaz činnosti, vyhoštění, propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty, peněžité opatření, peněžité opatření s podmíněným odkladem výkonu, domácí vězení, zákaz vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce, odnětí svobody podmíněně odložené na zkušební dobu, odnětí svobody podmíněně odložené na zkušební dobu s dohledem, odnětí svobody nepodmíněně)

1 2 3 4 5

Jakou zákonnou změnu byste doporučovali přijmout?

ochranná opatření

(zabránění věci nebo jiné majetkové hodnoty, ochranné léčení, zabezpečovací detence, ochranná výchova)

1 2 3 4 5

Jakou zákonnou změnu byste doporučovali přijmout?

10. Ohodnořte rozsah a povahu opatření, která lze na základě zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže, uložit mladistvému, který se dopustil činu jinak trestného nebo není-li z jiných zákonných důvodů trestně odpovědný. Využijte hodnotovou škálu 1 až 5, přičemž stupeň 1 znamená nejnižší bodovou hodnotu a stupeň 5 představuje nevyšší bodovou hodnotu.

(zabránění věci nebo jiné majetkové hodnoty, ochranné léčení, zabezpečovací detence, ochranná výchova, výchovná povinnost, výchovné omezení, napomenutí s výstrahou, zařazení do terapeutického, psychologického nebo jiného vhodného programu ve středisku výchovné péče, dohled probačního úředníka)

1 2 3 4 5

Jakou zákonnou změnu byste doporučovali přijmout?

11. Ohodnořte rozsah a povahu opatření, která lze na základě zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže, uložit dítěti mladšímu patnácti let, které se dopustilo činu jinak trestného. Využijte hodnotovou škálu 1 až 5, přičemž stupeň 1 znamená nejnižší bodovou hodnotu a stupeň 5 představuje nevyšší bodovou hodnotu.

výchovná povinnost, výchovné omezení, napomenutí s výstrahou, zařazení do terapeutického, psychologického nebo jiného vhodného programu ve středisku výchovné péče, dohled probačního úředníka, ochranná výchova

1 2 3 4 5

Jakou zákonnou změnu byste doporučovali přijmout?

12. Zákaz zveřejňovat informace z řízení vedeném proti mladistvému jako pachateli trestného činu, respektive proti dítěti jako pachateli činu jinak trestného, hodnotíte:

- a) velmi pozitivně
- b) spíše pozitivně
- c) neutrálně
- d) spíše negativně
- e) velmi negativně

Jakou zákonnou změnu byste doporučovali přijmout?

13. Úroveň a výsledky spolupráce zainteresovaných subjektů (policejního orgánu, státního zástupce, probačního úředníka, obhájce a soudce) v rámci řešení trestních věcí mladistvých hodnotíte:

- a) velmi pozitivně
- b) spíše pozitivně
- c) neutrálně
- d) spíše negativně
- e) velmi negativně

Co byste navrhovali zlepšit?